

By special order to friends of TASHMA

תא שמע

פרשת אחרי

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

זמנים

בפרשה שלנו כתוב את פרשת העריות, ובסוף כתוב - אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם, ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את יושביה, ושמרתם אתם את הקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח והגר הנגר בתוכם, כי את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ, ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם, כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם, ושמרתם את משמרת לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' אלהיכם.

רואים כמה התורה מזהירה אותנו מפני העבירות האלה, ולא זאת בלבד אלא מפורש גם שהארץ מקיאה את העם אשר יושב בארץ ועושה מעשים אלה, מפורש שהארץ מקיאה את יושביה!

מה הפירוש?

הפירוש הוא שלא תחשוב שאם אדם לא יגור בארץ ישראל אלא ילך ויגור במקום אחר, ולמשל ילך ויגור באירופה ושם יחשוב שאפשר להמשיך לעשות את העבירות!

לכן מפורש שהארץ מקיאה את יושביה! בודאי כל אדם יודע

איך נראית קיאה ואיזה ריח יש לו! האם מישהו ירצה להכניס לביתו כזה סרחון ולכלוך? לכן

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:

ר' חיים מנהל חברת מתמידים בביה"כ ה ש כ ו נ ת י שמשותפים בו כשלוש מאות ילדים בלע"ה. בימי חול המועד של פסח הייתה תכנית לטיול בהרי יהודה, ולצורך כך גבה ר' חיים מכל ילד

שרצה להשתתף 50 ש"ח.

בסוף, כיוון שהיה מזג אוויר סוער בוטל הטיול, והחזירו לילדים את כספם, אך התברר שנשאר סכום של 50 שח' בקופה על שם משי כהן. ר' חיים ניסה לברר מי

לשאול מה עליו לעשות.

תשובה:

עליו להחזיר 50 ש"ח לכל ילד, אע"פ שיפסיד מכיסו.

www.tashma.net

שיש בכל הגוים!! וכדי להדגיש עוד ממשיכה התורה

ואומרת - **כי כל אשר יעשה התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם!** זאת אומרת שלא תאמר איך יכול להיות כזה דבר

הרי סוף סוף אני יהודי! לכן אומרת לנו התורה שהאדם הזה יש לו כרת, הוא כבר התנתק ממקור החיים, הוא נחשב מת, הוא נחשב כמו גוי!

וכאן נפרש יותר את הענין שאדם יהודי יכול להיות חי נושם והולך ובכל זאת הוא נחשב כמו מת.

יהודי יש לו נשמה קדושה נשמה מיוחדת! ולכן לפעמים אפילו בין הגוים אם יש שם יהודי אפשר לראות על פניו שהוא יהודי בגלל איזה אור קלוש שכמעט נכבה שיש לו בפנים.

היהודי יש לו תוספת מיוחדת על שאר הבריאה והוא

מפרשת לנו התורה שמי שעושה עבירות אלה הארץ מקיאה אותו ואפילו בארץ אחרת לא תהיה לו מנוחה כי כולם שונאים את הסירחון הזה ואינם רוצים להיות לידו!!

ויותר מכך, מפורש בפסוק **"ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם"** דהיינו שאומרת התורה שהדרך שהארץ תקיא אותך זה באותו הדרך שהארץ הקיאה את מי שישב בה קודם שבאו בני ישראל לארץ כנען, וכמו שהארץ הקיאה גויים שישבו בה לפני כן כך היא תקיא גם אתכם!!

מה זה אומר? זה אומר שבהרבה עבירות שיהודי עושה הוא נענש כמו יהודי! הוא יושב בבית הסהר של אנשים מלומדים ויש לפחות איורה של אנשים ישרים שטעו ואחרי תקופה מסויימת הוא מתנקה והולך הביתה, אבל בעבירות אלה העבירות של איסורי עריות אומרת לנו התורה שהארץ תקיא אותך כמו שהיא הקיאה את הגוי שהיה לפניך!! זאת אומרת שמי שעובר עבירות אלה לא מתייחסים אליו כאל יהודי שטעה! אלא מתנהגים איתו כמו שמתנהגים עם הגוי שהיה לפניו וגם הארץ הקיאה אותו, אדם שעובר עבירות אלה יושב בבית הסהר עם הרוצחים הכי נחותים ובבית הסהר של עבודת פרך ביחד עם האנשים הנחותים ביותר

משפט שלמה - המשך

הסבר:

מובא בשוע' חו"מ ס"ש סעיף ג', שאם באו שניים לדרוש פיקדון, וכל אחד טוען שהוא בעל הפיקדון, והנפקד משיב, יודע אני שאחד מכם הפקיד אצלי ואיני יודע מי - עליו לשלם לשניהם. אולם אם הפקידו אצלו שלא מדעתו, יכול להניח את הפיקדון ביניהם ולהסתלק. ותהיה מונחת עד שיודה האחד לחברו, או עד שיסכימו לחלק אותו. ההבדל הוא שכשהפקידו מדעתו ובידיעתו, הנפקד פשע בכך שלא רשם את שמו של כל אחד על הפיקדון בכדי לדעת למי להחזיר. אבל כשהפקידו שלא מדעתו יהיה עליהם לדאוג לסימן על הפיקדון שיוכיח את בעלותם.

ולכן במקרה שלנו ניתן היה לומר שכיוון שרשם ר' חיים את הפיקדון ע"ש מש' כהן, אין לחייבו להחזיר לכל אחד, אלא להניח את הפיקדון ביניהם, כי לא היתה שום פשיעה מצדו. ולכן יש לדמות את המקרה לאחד שהפקיד שלא מדעת הנפקד. אך נראה לומר שכיוון שרשם "כהן"

שהוא שם שמצוי מאוד בינינו, אין זה מספיק לרשום מש' כהן בלבד, והיה עליו להוסיף עוד איזשהו סימן כגון: כתובת, מס' טלפון, וכו'. לכן יש לדון אותו כמי שהפקידו אצלו מדעתו ולא רשם סימן על הפיקדון, עליו להחזיר לכל מי שטוען שהוא בעל הפיקדון. וצריך להוסיף שמעיקר הדין, כל מפקיד שתובע פקדונו במקרה כזה, שאין הנפקד יודע ממי מהם קיבל, עליו להישבע שבועת היסה על טענתו. אך כיוון שבזמנינו בתי הדין אינם משיעיים אם נראה לדיינים לאחר חקירה שכל אחד כנה בטענתו, ויש לו סיבות מוצדקות שניתן להאמין שהוא באמת הפקיד אצל הנפקד, יש לחייב את הנפקד מבלי להשביע את התובעים. ואם לדיינים נראה שאחד מהם משקר, אפשר לפטור את הנפקד מלהחזיר לאותו תובע עד שליש מטענתו.

אבל עדיין צריך לבאר, מה ההבדל בין המקרה שלנו לבין מה שמבואר בחו"מ ס' רכ"ב. שאם אחד קנה,

ואינו יודע ממי, ולכן אינו יודע למי לשלם. נפסק בשוע' שהוא יכול להניח את המעות בין אלו שתובעים אותו ולהסתלק, ואינו צריך להפסיד מכיסו. הלא גם כאן היה עליו לדעת ממי קיבל את הסחורה בכדי לדעת למי להביא את הכסף.

והתרוץ הוא שבמקח וממכר, בדרכי אספקת המוצר היא מיד עם קבלת הכסף. ולכן אין לומר שהיה על הקונה לדייק במיוחד ממי קיבל את המוצר, ואינו נחשב פושע כשלא עשה כן. מה שאין כן בקבלת פיקדון, שיכול להשאירו אצלו לזמן ממושך. וכיוון שהשכחה מצויה, הנפקד נחשב לפושע אם אין מציין לעצמו סימן כלשהו לדעת ממי קיבל את הכסף.

ומכאן יוצא לנו חידוש. שגם במקח וממכר, אם האספקה היא לאחר זמן ממושך, והמוכר לא ציין לעצמו סימן לדעת ממי קיבל כסף. אם באו שניים לתבוע את המוצר, ואין המוכר יודע מי הוא זה ששילם, הוא יצטרך לספק את המוצר לשניהם.

אני מטמא אתכם בעולם הבא ובישיבה של מעלה, וזה דבר מבהיל שמפרש רש"י שמי שאוכל דברים טמאים הקב"ה מטמא אותו בעולם הבא, ולכאורה מה שייד טומאה בעולם הבא והרי שם העונש הוא בנהיגה לטהר אדם מן העבירות!?

והביאור בזה הוא כך -

בזהר הקדוש על הפסוק "ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה" (שיוסף הצדיק לא הסכים לעבור עבירה עם אשת פוטיפר), כתוב בזהר שמי שמתחתן עם הנכרית (עם הגויה) קשורה בו ככלב, שאין לו הזכות להיות בנהיגה של רשעי ישראל אלא הוא יושב בנהיגה של הגוים! זה גם כוונת רש"י במי שאוכל מאכלים טמאים, שלא רק שהוא עובר עבירה אלא גם מטמא את עצמו בעולם הבא להיות ביחד עם הטמאים כיון שהעבירה שלו הייתה בטומאה!

רואים שיש כזה דבר שאדם מנתק את עצמו מהעונשים הרגילים ונהיה שייד לקבוצה אחרת, וזה סותר לו את המה ואינו מבין בכלל מה שמדברים איתו דברי חזוק כי זה נהיה כמו לדבר אל גוי!

יוסף הצדיק מה הציל אותו?

כתוב במדרש שהוא ראה את הדמות את הפנים הקדושות של אביו ולכן הוא לא היה מסוגל לעשות עבירה כי כל הגוף שלו רעד מהפחד והקדושה!

מה הפירוש שהוא ראה את הפנים של אביו? וכי אתם חושבים שמשמים הראו לו את הפנים של אביו בשביל להציל אותו מהעבירה? הרי זה כמו שלוקחים לו את היצר הרע וזה בודאי לא היה כך.

אלא יוסף הצדיק הראה לעצמו על הדמות של אביו וכך הוא ניצל, כיון שהוא למד עם יעקב אבינו תורה לפני שהוא נמכר לעבד, לכן הוא תמיד זכר את הפנים הקדושות של אביו

בזמן הלימוד, את המאמץ ואת יראת ה' שהיתה רשומה לו על הפנים, וכל פעם הוא היה נזכר בזה וזה מה שהציל אותו! אדם שרוצה להתעלות צריך להידבק לחכמים הגדולים ולקחת את הילדים שיראו את הפנים ואת הקדושה, ואז הילד תמיד יזכור את הקדושה שהוא ראה וזה יעזור גם לאבא וגם לבן, יהי רצון

שנזכה לשפע של קדושה ושהצינור שלנו יהיה מחובר לשפע של עבודת ה'.

מחובר ללמעלה על ידי כעין צינור דק שתמיד נותן לו את החיות המיוחדת את התוספת המיוחדת של קדושה, וכך כל ימיו הוא מחובר ללמעלה לקדושה, אבל הגוי אין לנשמתו את החיבור המיוחד הזה ולכן אפילו שהוא יכול להיות אדם טוב וישר ויקבל שכר, אבל אין את התוספת של הקדושה שיש למי שהוא יהודי או מי שהתגייר גיור צדק ומקבל תוספת של החיבור הזה.

אם תיקח ליהודי את התוספת הזו זה נחשב כאילו שהוא מת! כי התוספת קדושה הזו היא חיות מיוחדת, ואם שוללים את זה מהאדם אז נחשב כאילו שהוא מת אפילו שהוא עדיין הולך ונושם!

ולמשל, אם אדם נהפך לחמור או לפרה, האם תאמר שהאדם הזה חי? וראי שזה נחשב שהוא מת אפילו שהחמור והפרה הולכות ונושמות ואוכלות, בכל זאת **"האדם"** מת, כך גם יהודי אם לוקחים לו את התוספת של הקדושה, אם לוקחים לו את החיבור את הצינור הזה שמחבר אותו ללמעלה, הרי זה כאילו שהוא מת!

זה מה שעושה גם חיוב הכרת, ובסוף פרשת מצורע (פרק ט"ו פסוק ל"א) כתוב **"והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאים את משכני אשר בתוכם"**, ושם מדובר על מי שמטמא את המקדש שיש לו חיוב כרת, ורש"י שם פירש - ולא ימתו בטמאתם, הרי הכרת של מטמא מקדש קרוי מיתה, זאת אומרת שרש"י בא לומר שיש חיוב כרת אשר אתה נחשב מת, וזה לא משנה מה שרואים את האדם עדיין הולך ברחוב, כי למעשה הוא התנתק ממקור הקדושה ונהיה בריאה אחרת ושייד כבר לבית הסהר של הזורקים והפושעים!

האם לא ראייתם פעם יהודי שבפניו ובשכלו נעלם החלק של הקדושה, ולעומתו יהודי אחר אשר עבר עבירות רבות אבל עדיין הניצוץ בפנים דלוק אפילו שאינו מדבר על כך ואינו חושב על זה בכל זאת זה מושרש בפניו! זה בגלל שהוא מחובר עדיין עם הצינור, אמנם הצינור מלא חורים וצריך תיקון אבל חיבור לחשמל עדיין יש לו.

ובפרשת שמיני כתוב (פרק י"א פסוק מ"ג) **אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השורץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם**, וכתב רש"י - ונטמתם בהם אם אתם מטמאין בהן בארץ אף

ספירת העומר

שאלה: המתפלל בציבור לפני צאת הכוכבים, והגיע לספירת העומר, והציבור מתחילין למנות. יחיד הרוצה לעשות כתיקונו, מה ראוי לעשות?

ספירת העומר: מקור של ספירת העומר הוא פסוקים בתורה בפרשת אמר. וסדר העבודה ככה: בליל ט"ז ניסן קצרו התבואה החדשה (וקצרתם את קצירה), ואח"כ באותה לילה התחילו לספור הספירה (וספרתם לכם ממחרת השבת), ומחרתו ביום הביאו העומר התנופה (והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן, והניף את העמר) ואח"כ מקריבים הקרבן עלה (כבש תמים בן שנתו לעלה)^(א). ואחר זה מותר לעם לאכול "חדש" (ולחם וקלי וכרמל)^(ב). וממשיכים לספור שבעה שבועות תמימות, וביום החמישים מקריבים השתי הלחם וקרבתותיה (והקרבתם מנחה חדשה לה' כו').

בזמנינו ספירה רק מדרבנן: ע' בר"ן סוף מסכת פסחים וז"ל רוב מפרשים מסכימים דספירת העומר עכשיו דליכא הבאה ולא קרבן אינה אלא מדרבנן בעלמא זכר למקדש עכ"ל. ועוד ע"ש שכתב שבזמנינו שספירת העומר הוא רק מדרבנן, יש להוסיף עוד טעם לספור כדאיתא במדרש, שהיו מונים הימים עד קבלת התורה^(ג). וכן פסקו הטור והש"ע בס' תפס, שבזמן הזה ספירת העומר הוא רק מדרבנן. אבל הרמב"ם והחינוך סברו שגם בזמן הזה ספירה הוא מדאורייתא. וע' בבה"ל ר"ס תפס שהביא שהרמב"ם לא יחידאי בזה^(ד).

זמן של ספירה: ע' בתוס' וברא"ש שכתבו שכיון שספירה בזמנינו אינו אלא מדרבנן, נמצא שיכול לספור בבין השמשות שהוא ספק לילה, שהוא ספק דרבנן לקולא. [ועוד, י"ל שיותר טוב לספור בדווקא מיד בבין השמשות ביום הראשון, להיות שבע שבתות תמימות^(ה)]. מ"מ ע' בר"ן שמדחה זה, וסבר שאף שאה"נ אמת הוא שהסופר בבין השמשות יצא משום ספק דרבנן להקל, מ"מ אינו נכון להכניס עצמו לספק לכתחילה. וע' בב"י שהביא שכן דעת הרשב"א. וכן פסק בש"ע ס"ב וז"ל המדקדקים אינם סופרים עד צאת הכוכבים וכן ראוי לעשות עכ"ל^(ו). דהיינו שאף שמעיקר הדין הסופר בבין השמשות יצא, מ"מ המדקדקים ממתינים עד צאה"כ וכן ראוי לעשות (כן ביאר במ"ב שם). ויש עוד טעם שראוי להמתין עד צאה"כ, והוא כדי לחוש לדיעות הסוברות שגם בזמנינו ספירת העומר מדאורייתא^(ז). ועוד ע' בש"ע ס"ד שכתב שכיון שמעיקר הדין יצא גם בבין השמשות, א"כ מי שבטעות משיב כמה ימי הספירה, נמצא שכבר יצא, ואינו יכול לברך עוד^(ח).

ספירה בתנאי: ע' בש"ע ס"ג שכתב וז"ל המתפלל עם הציבור מבעוד יום מונה עמהם בלא ברכה ואם יזכור בלילה יברך ויספור עכ"ל. וע' במ"ב שמסביר שהש"ע איירי במי שמתפלל בציבור בבין השמשות שאמרנו לע' שראוי להמתין, מ"מ הציבור עכשיו מונים והיחיד רוצה לעשות כתיקונו ולהמתין. אבל כיון שיש לו לפחד שמא יבוא לשכוח בלילה, לכן נתן הש"ע עצה למנות עכשיו בלי ברכה ובתנאי. התנאי הוא, שיחשוב בדעתו שאם אזכור אח"כ בלילה למנות אין אני רוצה לצאת בספירה זו, ולכן יכול לחזור למנות בברכה. ואם לא אזכור, אני רוצה לצאת בספירה זו (שאין הברכה לעיכובא)^(ט). אבל י"א שאין יכול להוציא מצוה בתנאי^(י). מ"מ המ"ב כאן פסק שכן הוא עצה הוגנת.

סיכום: יש מח' ראשונים אם בזמנינו ספירה דאורייתא או דרבנן. ולהלכה אנו פוסקים שהוא מדרבנן. לפיכך, מי שספר העומר בבין השמשות שהוא ספק לילה יצא, כמו בכל מילי דרבנן שאמרין ספק דרבנן לקולא. מ"מ לכתחילה אינו ראוי להכניס עצמו בספק, ולכן ראוי להמתין עד צאה"כ. ועוד יש לחוש לדיעות הסוברים שהוא מדאורייתא. ומי שמתפלל בציבור בבין השמשות, ראוי הוא לספור בלי ברכה בתנאי, פן ישכח אח"כ. והיינו שיחשוב בדעתו שאם יזכור אח"כ בלילה שלא רצה לצאת בספירה זו, ולכן יכול לחזור לספור בלילה בברכה.

מ"ח בעומר

ד' בסיון

הַאִידָנָא
אַרְבַּעִין וְתִמְנֵי יוֹמֵי
בְּעֶמְרָא, דְּאֵנוּן שְׁתָּא
שְׁבוּעֵי וְשְׁתָּא יוֹמֵי:

(א) מסקנת הגמ' בנזירות סו. "קלירה וספירה בלילה, והבאה ביום" (ב) "חדש" מוגע גם בזמן הזה, ע' ההלכות בש"ע ס' תפס ס"ז. (ג) ע"ש בר"ן ח"ל ובהגדה ג"כ אמרו, בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלוקים על ההר הזה אמרו לו ישראל משה רבינו אימתי עבודה זו, אמר להם לכוף חמשים יום. והיו מונים כל אחד ואחד לעצמו. מכלן קצבו חמשים לספירת העומר. כלומר, בזמן הזה אין אלו מניחים קרבן ולא עומר אלא מחשפין י' יום לשמחת היום כמו שמנו ישראל בלוחי זמן. וזה ודאי דרך מדרש הוא, דשקלא דמילתא זכר למקדש כדאמר ר' אבהו. ע"ל (ד) ע"ש גד"ה לספור וכו' ובשעה"ל סק"ע. (ה) וע' מ"ב ה"ב' בשם הר"ן בזה. (ו) הוא לשון הרשב"א בפרט ח"א ס' קדו. (ז) ע"ש במ"ב סק"ט שהביא דעת הא"ר שסבר שהסופר צריך השמעות יש לו לחזור לספור בלילה בלי ברכה, והוא מפני שהש"ע בש"ע שספירה בזמננו היא מדאורייתא, ע"ש בשעה"ל סק"ב. וע"ש בזה"ל בתחילת הסימן שלאחר שהביא כמה ראשונים שמסכימים לדעת הרמב"ם שגם בזמנינו ספירה מדאורייתא, ומסיים ח"ל ספד גדול למהגמו שאין אריזים שלא לספור עד לצה"ל ע"ל (ח) מ"מ ע"ש במ"ב סק"ב שכתב שכל הדין הזה הוא דווקא בשעה ימים הראשונים, שלאחר שהגיעו לשבועות, לאו כלום הוא צוה שמשיב רק הימים ע"ש. א"כ אין שאלה לענין י"ג עומר. וע"ש בשעה"ל אות כח. [מ"מ ע"ש שם דיעות המחמירים. ולכן נודעו לכתחילה אינו ראוי להשיב היום, רק שבדיעבד המשיב עדיין יכול לברך]. (ט) ע"ש במ"ב שהביא פ"י זה בשם י"ם מלאחרונים. וע"ש בשעה"ל שכתב שם דעת הט"ז והגר"א, אבל בלחמת הט"ז וגר"א לא כתבו שום דבר לענין "תנאי", רק שם פירשו שהש"ע איירי צדין השמשות. ולדעת הט"ז סבר שאין ללכת מלוחות בתנאים (ע' הערה שלאח"ה). והמג"א הוא שכתב הענין של "תנאי" בכוונת הש"ע, אבל המג"א לא מזכיר שום ענין של צד השמשות. [ובפשטות המג"א איירי מנעדר יום, ובפשטות לשון הש"ע. מ"מ ע' בשעה"ל ח"ל וע' פמ"ג דמשמע מנייה דגם להמ"א מכל לפרש כן ע"ל]. אלא המ"ב הוא שטירצת הפירושים. והוא מושג שבגדר הפסק היה מיוחד קשה לו להבין דעת הש"ע אם היה איירי מנעדר יום מושג. ולכן כתב שאיירי צדין השמשות אף שאין זה פשטות המילים בש"ע וכיון שצויר שהש"ע איירי צדין השמשות, עכשיו ע"כ ל"ל שהוא מנה בתנאי, דלכ"ל לא יכול לחזור לברך בלילה וכמשי"כ הש"ע בס"ד. והפשט על הט"ז שכתב שכונת הש"ע שהסופר מכוון לא ללכת כלל, רק שמונה ע"ס האזור "כדי שלא יתחדשו שהוא אינו רואה לספור לגמרי". הוא דחוק מאוד בשלשן הש"ע. ולכן המ"ב היה מוכרח לערצב הפירושים, כדי להיות ההסבר של הפסק יותר ברור. ומסיים לט' בזה"ל. וע' בלח"ט ס"ג. וע' בשבוע הבא בערה"ה. (י) וע' בצי"ט שכתב בדעת האבודרהם ח"ל תנאי זה אינו נכון כו' דאין מננה לנלוה מספק ע"ל. שמי יאמר שיכול ללכת מלוחות בתנאי. [וע"ש בא"ר סק"ג]. וע' בגמ"ל ר"א על המג"א סק"ט צ"ס מו לענין קר"ש, ובפרט תשובות והנהגות ח"א ס"ד, ובמ"ב שם סק"א וצב"ה צ"ס הסימן. ואכמ"ל.